

MAJANDUSAASTA ARUANNE

aruandeaasta algus: 01.01.2025

aruandeaasta lõpp: 31.12.2025

ärinimi: EESTI TÕULOOMAKASVATAJATE ÜHISTU

registrikood: 10064515

postiaadress: Rapla maakond, Kehtna vald, Keava alevik,
Koogimäe tee 4

postisihnumber: 79005

telefon: +372 4890681

faks: +372 4890680

e-posti aadress: info@etky.ee

veebilehe aadress: <http://www.etky.ee>

Sisukord

Tegevusaruanne	3
Raamatupidamise aastaaruanne	7
Bilanss	7
Kasumiaruanne	8
Rahavoogude aruanne	9
Omakapitali muutuste aruanne	10
Raamatupidamise aastaaruande lisad	11
Lisa 1 Arvestuspõhimõtted	11
Lisa 2 Raha	14
Lisa 3 Nõuded ja ettemaksud	15
Lisa 4 Nõuded ostjate vastu	16
Lisa 5 Varud	16
Lisa 6 Maksude ettemaksud ja maksuvõlad	17
Lisa 7 Investeeringud tütar- ja sidusettevõtjatesse	17
Lisa 8 Sidusettevõtjate aktsiad ja osad	17
Lisa 9 Pikaajalised finantsinvesteeringud	18
Lisa 10 Kinnisvarainvesteeringud	18
Lisa 11 Materiaalsed põhivarad	19
Lisa 12 Bioloogilised varad	20
Lisa 13 Kapitalirent	21
Lisa 14 Võlad ja ettemaksud	22
Lisa 15 Võlad töövõtjatele	22
Lisa 16 Tingimuslikud kohustised ja varad	22
Lisa 17 Sihtfinantseerimine	23
Lisa 18 Osakapital	23
Lisa 19 Müügitulu	24
Lisa 20 Muud äritulud	25
Lisa 21 Kaubad, toore, materjal ja teenused	25
Lisa 22 Mitmesugused tegevuskulud	25
Lisa 23 Tööjõukulud	26
Lisa 24 Kasum (kahjum) sidusettevõtjatelt	26
Lisa 25 Intressikulud	26
Lisa 26 Intressitulud	26
Lisa 27 Seotud osapooled	26
Lisa 28 Sündmused pärast aruandekuupäeva	27
Aruande allkirjad	28
Vandeauditiitori aruanne	29

TEGEVUSARUANNE

Eesti Tõuloomakasvatajate Ühistu põhitegevuseks on:

- veiste tõuaretus ja kõik sellega seonduv tegevus (s.h. kaubandus ja nõustamine EMTAK 01621)
- tõuloomade ja aretuskarjade hindamine ja klassifitseerimine,
- aretusmaterjalide varumine, müük ja vahendamine (EMTAK 01421),
- seemendusteenuste osutamine ja sellealane nõustamine,
- tõuloomade näituste, konkursside ja oksjonite korraldamine,
- rahvusvaheliste loomakasvatusprojektide ja fondide loomine ning nendes osalemine,
- põllumajandusloomade jõudluse ja põlvnemisandmete kogumine ja töötlemine,
- piima- ja lihaveiste jõudluskontrolli läbiviimine ja aretusväärtuse määramine,
- tõuraamatute pidamine ja tõutunnistuste väljastamine,
- tõuloomade ja aretusmaterjalide eksport ja import.

Eesti Tõuloomakasvatajate Ühistu põhitegevuseks on veiste aretus- ja jõudluskontrolliteenuste osutamine, aretusprogrammide elluviimine ning liikmete nõustamine loomakasvatuse valdkonnas. Ühistu eesmärk on toetada Eesti veisekasvatuse konkurentsivõimet, tõsta aretusväärtust ning tagada kvaliteetse geneetilise materjali kättesaadavus liikmetele

Eesti Tõuloomakasvatajate Ühistul on 3 peamist tegevuskohta: peakontor koos sinna juurde kuuluva veiste sperma tootmiskeskusega Raplamaal Keavas, harukontor Tartumaal Märjal ning Põllumajandusloomade kogumiskeskus Harjumaal Kaunissaares. Lisaks regionaalsed kontorid aretusspetsialistidele piirkonnas tegutsevate liikmete teenindamiseks.

Äritegevuse hooajalisus või tsüklilisus puudutab ettevõtte tegevust elusloomade müügi korraldamise osas, kuna siin tuleb lähtuda loomade transpordil kehtivatest loomaheaolu nõuetest. Selle mõju puudutab eelkõige suvisel perioodil loomade ekspordimüüki. Samuti ilmneb hooajalisuse mõju sügisperioodi, mil nuumaloomi arvukalt realiseeritakse. See eeldab suuremat panust tööjõule. Hooajalisus mõjutab ka ettevõtte söödavarumisperioodi, mis on sõltuv ilmastikust ning vegetatsiooniperioodist.

Sotsiaalsed mõjud ettevõtte tegevusele on olulised, kuna ühist tegevused hõlmavad üle riigi erinevaid maapiirkondi, pakkudes tööd kohalikele tööjõule. Samuti on ettevõtte stabiilne tööandja pikaajaliseks töösuhteks.

Keskkonnamõjudele pöörame üha suuremat tähelepanu investeerides enam keskkonna - sõbralikesse tehnoloogiatesse ja loomakasvatushoonetesse. Sööda varumine toimub ettevõtte asukohale lähedal asuvatest piirkondadest. Ostusõotasid ostame piirkondlikelt tootjatelt. Loomasõnnikut kasutame põldude väetamiseks ja seda anname ka biogaasi tootmisega tegelevale ettevõttele.

2025.aastal osaleti näitusel Tõuloom 2025, valiti parimad karjakasvatajad koostöös Maaelu Edendamise Sihtasutusega, korraldati aretuslaseid õppepäevi ja aretuskonverentse. Jätkati Kanada ja Hollandi firmade paaridevaliku programmi kasutamist ning lihaveise tõugu pullide testgrupi tegevusi. Korraldati lihatõugu pullide veebioksjon. Lihaveiste aretuses hakati hindama söödaväärindust, mis hilisemalt toetab rohepoliitikas saavutatavaid eesmärke. Samuti pööratakse enam rõhku lihakvaliteedi omadustele, selleks alustati lihassilma hindamist ultraheli aparraadi abil. Selleks kasutati soome ekspertide teadmisi.

Meie delegatsioonid osalesid rahvusvahelistel veisetõugude kongressidel põllumajandusmessidel ja visiitidel Gruusias, Aserbaidžaanis, Kanadas, USAs, Austraalias, Saksamaal, Lätis ja Soomes. Eesmärk on leida aretusmaterjalile uusi sihtturge ja kontakte. Toetati noorte lihaveisekasvatajate osalemist Kanadas ülemaailmsel lihaveisekasvatuse programmis. Loomade klassifitseerijad osalesid koolitustel.

Lõppes Interreg poolt toetatud BreedExpo 2 projekt, kus osalesid lisaks Eestile ka Läti ja Soome. Sihtriikideks olid Türgi, Aserbaidžaan ja Usbekistan.

Ühistu igapäevane tegevus on suunatud veiste tõuomaduste parandamisele. Sel eesmärgil osteti 2025.aastal aretusmaterjali paljudest riikidest: Suurbritanniast, Saksamaalt, Hollandist, Taanist, Prantsusmaalt, Šveitsist, Kanadast ja USAst. Eestis toodetava sperma geneetilise potentsiaali laiendamiseks osteti genoompulle Hollandist. Eesti lehmade aastane piimatoodang on Euroopas jätkuvalt väga kõrge, olles mullu jätkuvalt esimesel kohal.

Ühistu teine igapäevane tegevus on elusveiste müük. Tõuveiste müük oli 2025. aastal edukas. Loomi eksporditi 10 riiki Euroopasse ja Aiasse. Tõuloomade hinnad ja nõudlus rahvusvahelisel turul olid ajalooliselt kõrgemal tasemel. Eksport Euroopa Ühenduse välistesse riikidesse sõltub importivate riikide pidevalt muutuvatest tingimustest ning üldisest turuolukorrast ning sihtriikide toetuspoliitikast loomade ostmisel. Kaunissaare kogumiskeskuse rajamine lõi paremad tingimused tõuloomade müügieelse karantiini teostamiseks muutis ettevõtte sõltumatuks teistele ettevõtetele kuuluvatest kogumiskeskustest. Raskendavateks asjaoludeks elusveiste ekspordil on Euroopas leviv lammaste katarraalne palavik (sinikeel), mis piirab oluliselt määralt teistest Euroopa riikidest eksporditavate veiste arvu. Selle tulemusel suurenes oluliselt nõudlus Eestist pärit aretusmaterjalile. Muutusena 2026.aastal tuleb Euroopa Liidus lammaste katarraalse palavikule nõuete leevendamine, kus kõik ka mitte nakkusega kokkupuutunud riigid on ühes kategoorias. See võib loomade hinda mõjutada langevas trendis. Teiseks oluliseks takistuseks veiste ekspordil sai oktoobris 2024. aastal Vene Föderatsiooni poolt kehtestatud keeld transiitvedudele läbi Venemaa. Otsest mõju avaldas see Usbekistani, Aserbaidžaan, Kasahstani ja Gruusia sihtturgudele. Tänapäevaks on leitud võimalused läbi Euroopa ja üle Musta mere transiitkoridori näol loomade saatmiseks Gruusiasse ja Aserbaidžaan, võimalusel ka Kesk-Aiasse. Sellised piirangud on oluliselt mõjutanud loomatranspordil teekonna kestvust ning hinda. 2025.aastal toimus suuremahuline sperma eksport Türgi. Uue elusveiste sihtturuna lisandus Põhja- Makedoonia. Alustati elusloomade vedu lennutranspordiga.

Lõppesid PRIA poolt finantseeritavate teadusarendusprojektide Beefest, GenEST ja jätkusuutlike veiste aretusprogrammide elluviimise tegevused.

Alustati RUPi poolt finantseeritud embrüote tootmise ja siirdamise eelprojektiga, mis on eelduseks 2026. aasta lõpus põhiprojekti taotlemiseks arendamiseks välja ühistu juurde kuuluv embrüote tootmise labor ja ekspordi võimekus.

Alustati tegevusi veiste viirusdiarröa ja infektsioosse rinotrahheiidi riikliku tõrjeprogrammi elluviimisel.

2025. aastal tehti omavahendite arvelt investeringuid vastavalt kinnitaud investeringute plaanile.

Peamised finantssuhtarvud majandusaasta kohta ja nende arvutamise meetoodika.

Finantssuhtarv	Valem	2025	2024
Lühiajalise võlgnevuse kattekordaja	Käibevara / Lühiajalised kohustused	4,14	3,51
Võlakordaja	Koguvõlgnevus / Kogugarad	0,17	0,20
Käiberentaablus %	Kasum / Müügitulu x 100%	0,5%	1,0%

Plaanid ja tegevused 2026.aastaks:

1. Jätkatakse tõuveiste turustamist kolmandatesse riikidesse (Aserbaidžaan, Usbekistan, Kasahstan, Gruusia, Türgi, Põhja- Makedoonia, Maroko, Alžeeria, Ukraina).
2. Geneetilise potentsiaali suurendamiseks ostetakse genoompulle Euroopa Ühendusest ja aretusmaterjali erinevatest riikidest. Alustati programmiga Kanada päritolu genoomtestitud ja sugupool määratud embrüote siirdamisega tulevikus tippseemenduspullide saamiseks.
3. Osaletakse rahvusvahelistel piima- ja lihavede erialaorganisatsioonide konverentsidel Austraalias, Iirimaa, Rumeenias ja Poolas.
4. Korraldatakse seemendustehnikute üleriiklikud täiendkoolitused ja atesteerimised.
5. Korraldatakse lihatõugu aretuspullide konkurss, kaasates Austria kohtuniku.
6. Korraldatakse lihatõugu pullide veebioksjon.
7. Arendatakse ettevõtte IT-võimekust ja kliendikesksust läbi e-poe ja kogumiskeskuse programmi loomisega.
8. Kaasajastatakse ettevõtte struktuuri ja tegevusplaani.

9. Tutvustatakse jätkuval Eesti loomakasvatajatele Kanada aretusprogrammi Semex Solution ja Hollandi CRV aretusprogrammi. Alustatakse ka Saksa aretusfirma GGISpermex paaridevaliku programmi tutvustamist.
10. Propageeritakse veisekasvatajate hulgas genoomselektiooni võimalusi ja kasutamist Eestis.
11. Plaanitakse taas osta veiste sügavkülmutatud spermat Ameerika Ühendriikidest, Kanadast ja Euroopa juhtivatest aretusmaterjali tootvatest organisatsioonidest
12. Jätkatakse veisesperma eksportimist Türki.
13. Ühistu ja tema liikmete tegevuste paremaks kajastamiseks tehakse lepingulist koostööd avalikke suhteid korraldava ettevõttega. Lisaks antakse välja ühiselt Eesti Tõuloomakasvatuse Liidu liikmetega välja ajakirja Tõuloomakasvatus kaks numbrit.
14. Jätkatakse lihatõugu pullide jõudluskatse läbiviimist.
15. Plaanis on taotleda meie ettevõtte tunnustamist tootja organisatsioonina. See aitaks tulevikus elusveiste ühisturustust edendada.
16. Plaanis on taotleda ühistulist investeeringutoetust
17. Jätkatakse kolmanda aasta tegevusi riikliku haigustõrje programmi elluviimisel.
18. Veiste sperma kogumiskeskusele taotletakse veiste infektsioosse rinotrahheiidi ja veiste viirusdiarröale haigusvaba staatust.
19. Võetakse kasutusele Euroopas leviva ägeda loomuga nakkushaiguse suu- ja sõrataud ennetusmeetmed. Varustatakse loomakasvatusüksusi ja farmisid külastavaid spetsialiste desovahenditega ja kaitseriietega. Viiakse läbi teabepäevi ning koolitusi.
20. Põllumajandusloomade kogumiskeskus saab suurema koormuse loomade ekspordifunktsioone täites, kuna loomad kogutakse keskusesse juba valiku eelselt.
21. Jätkatakse lepingulist koostööd USA ettevõttega suguselekteeritud sperma tootmisega Eestis, mis võimaldaks laialdasemalt meie farmides selekteeritud aretusmaterjali pakkuda.
22. Alustatakse uue kaasaegse vabapidamisega seemenduspullide lauda projekteerimist.
23. Plaanitakse soetada kinnistu täiendavaks loomade ekspordimahu suurendamiseks.

Ramatupidamise aastaaruanne

Bilanss

(eurodes)

	31.12.2025	31.12.2024	Lisa nr
Varad			
Käibevarad			
Raha	352 925	142 887	2
Nõuded ja ettemaksud	2 133 109	2 310 677	3
Varud	1 787 547	2 417 184	5
Bioloogilised varad	684 100	297 840	12
Kokku käibevarad	4 957 681	5 168 588	
Põhivarad			
Investeeringud tütar- ja sidusettevõtjatesse	118 915	117 981	7
Finantsinvesteeringud	30 000	30 000	9
Nõuded ja ettemaksud	53 388	0	3
Kinnisvarainvesteeringud	156 649	160 637	10
Materiaalsed põhivarad	3 182 910	3 184 116	11
Bioloogilised varad	171 000	195 000	12
Kokku põhivarad	3 712 862	3 687 734	
Kokku varad	8 670 543	8 856 322	
Kohustised ja omakapital			
Kohustised			
Lühiajalised kohustised			
Laenukohustised	159 759	85 790	13
Võlad ja ettemaksud	1 038 667	1 385 536	14
Kokku lühiajalised kohustised	1 198 426	1 471 326	
Pikaajalised kohustised			
Laenukohustised	300 156	280 619	13
Kokku pikaajalised kohustised	300 156	280 619	
Kokku kohustised	1 498 582	1 751 945	
Omakapital			
Osakapital nimiväärtuses	61 729	61 729	18
Registreerimata osakapital	3 269	3 265	
Kohustuslik reservkapital	83 106	83 106	
Eelmiste perioodide jaotamata kasum (kahjum)	6 956 277	6 793 452	
Aruandeaasta kasum (kahjum)	67 580	162 825	
Kokku omakapital	7 171 961	7 104 377	
Kokku kohustised ja omakapital	8 670 543	8 856 322	

Kasumiaruanne

(eurodes)

	2025	2024	Lisa nr
Müügitulu	15 649 919	15 693 432	19
Muud äritulud	3 649 230	1 888 857	20
Põllumajandusliku toodangu varude jääkide muutus	-36 637	28 884	
Kasum (kahjum) bioloogilistelt varadelt	362 260	-274 460	12
Valmis- ja lõpetamata toodangu varude jääkide muutus	-717 768	547 836	
Kaubad, toore, materjal ja teenused	-16 194 654	-15 290 290	21
Mitmesugused tegevuskulud	-834 897	-729 968	22
Tööjõukulud	-1 541 445	-1 438 790	23
Põhivarade kulum ja väärtuse langus	-250 627	-244 149	10,11
Muud ärikulud	-4 874	-3 900	
Ärikasum (kahjum)	80 507	177 452	
Kasum (kahjum) sidusettevõtjatelt	934	410	24
Kasum (kahjum) finantsinvesteeringutelt	696	1 091	
Intressitulud	1 132	4 958	26
Intressikulud	-15 689	-21 086	25
Kasum (kahjum) enne tulumaksustamist	67 580	162 825	
Aruandeaasta kasum (kahjum)	67 580	162 825	

Rahavoogude aruanne

(eurodes)

	2025	2024	Lisa nr
Rahavood äritegevusest			
Ärikasum (kahjum)	80 507	177 452	
Korrigeerimised			
Põhivarade kulum ja väärtuse langus	250 627	244 149	10,11
Kasum (kahjum) põhivarade müügist	-17 200	-8 279	20
Kokku korrigeerimised	233 427	235 870	
Äritegevusega seotud nõuete ja ettemaksete muutus	187 635	150 680	3
Varude muutus	243 377	-231 391	5
Äritegevusega seotud kohustiste ja ettemaksete muutus	-341 969	-143 049	
Kokku rahavood äritegevusest	402 977	189 562	
Rahavood investeerimistegevusest			
Tasutud materiaalsete ja immateriaalsete põhivarade soetamisel	-27 537	-42 901	
Laekunud materiaalsete ja immateriaalsete põhivarade müügist	17 200	8 279	11
Tasutud bioloogiliste varade soetamisel	-65 816	0	
Laekunud bioloogiliste varade müügist	57 990	23 311	12
Antud laenude tagasimaksed	658	0	
Laekunud intressid	1 132	4 958	26
Laekunud dividendid	696	1 091	
Kokku rahavood investeerimistegevusest	-15 677	-5 262	
Rahavood finantseerimistegevusest			
Kapitalirendi põhiosa tagasimaksed	-161 573	-102 319	
Makstud intressid	-15 689	-21 086	25
Kokku rahavood finantseerimistegevusest	-177 262	-123 405	
Kokku rahavood	210 038	60 895	
Raha ja raha ekvivalendid perioodi alguses	142 887	81 992	2
Raha ja raha ekvivalentide muutus	210 038	60 895	
Raha ja raha ekvivalendid perioodi lõpus	352 925	142 887	2

Omakapitali muutuste aruanne

(eurodes)

					Kokku
	Osakapital nimiväärtuses	Registreerimata osakapital	Kohustuslik reservkapital	Jaotamata kasum (kahjum)	
31.12.2023	61 729	3 265	83 106	7 441 905	7 590 005
Vigade parandamise mõju				-648 453	-648 453
Korrigeeritud saldo 31.12.2023	61 729	3 265	83 106	6 793 452	6 941 552
Aruandeaasta kasum (kahjum)				162 825	162 825
31.12.2024	61 729	3 265	83 106	6 956 277	7 104 377
Aruandeaasta kasum (kahjum)				67 580	67 580
Muutused muudest omanike sisse maksetest		4			4
31.12.2025	61 729	3 269	83 106	7 023 857	7 171 961

Raamatupidamise aastaaruande lisad

Lisa 1 Arvestuspõhimõtted

Üldine informatsioon

Eesti Tõuloomakasvatavate Ühistu (edaspidi Ettevõtte) 2025.aasta raamatupidamise aastaaruanne on koostatud kooskõlas Eesti Finantsaruandluse Standardiga (EFS). EFS on rahvusvaheliselt tunnustatud arvestuse ja aruandluse põhimõtetele tuginev finantsaruandluse nõuete kogum, mille põhinõuded on kehtestatud raamatupidamise seadusega ning mida täiendavad Raamatupidamise Toimkonna poolt väljaantud juhendid.

Raamatupidamise aastaaruande koostamisel on lähtutud soetusmaksumuse printsiibist välja arvatud juhtudel, mida on kirjeldatud alljärgnevas arvestuspõhimõtetes.

Eesti Tõuloomakasvatavate Ühistu kasutab kasumiaruande koostamisel Eesti Vabariigi Raamatupidamise seaduse lisas 2 toodud kasumiaruande skeemi nr.1.

Raamatupidamise aastaaruanne on koostatud eurodes.

Vigade korrigeerimine

Lisarea nimetus	31.12.2024	Muutus	31.12.2024
Rahavood äritegevusest			
Varude muutus	-499 851	268 460	-231 391
Äritegevusega seotud kohustuste ja ettemaksete muutus	-208 242	65 193	-143 049
Rahavood investeerimistegevusest			
Tasutud bioloogiliste varade soetamisel	-162 509	162 509	0
Laekunud bioloogiliste varade müügist	519 473	-496 162	23 311
Kokku muutus	-351 129	0	-351 129

Raha

Rahana kajastatakse bilansis ja rahavoogude aruandes kassas olevat sularaha ja pankades arveldusarvetel olevat raha. Rahavoogude aruande koostamisel on laekumised ja väljamaksed rühmitatud nende eesmärgi järgi äritegevuse, investeerimistegevuse ja finantseerimistegevuse rahavoogudeks.

Äritegevuse rahavoogude kajastamisel on kasutatud kaudset meetodit, mille puhul on äritegevuse rahavoo leidmiseks korrigeeritud ärikasumit, elimineerides mitterahaliste majandustehingute mõju, äritegevusega seotud varade ja kohustuste saldode muutused ning investeerimis- ja finantseerimistegevusega seotud kulud ja tulud.

Investeerimis- ja finantseerimistegevusest tulenevad rahavood on kajastatud otsemeetodi kohaselt.

Finantsinvesteeringud

Ettevõtte bilansis kajastatakse pikaajaliste finantsinvesteeringutena osakuid Eesti Põllumajandusloomade Jõudluskontrolli AS - s. Osakuid kajastatakse soetusmaksumuse meetodil.

Tütar- ja sidusettevõtjate aktsiad või osad

Sidusettevõtte BioCC OÜ osad kajastatakse bilansis kapitaliosaluse meetodil.

Nõuded ja ettemaksed

Ostjate tasumata summad kajastatakse bilansis korrigeeritud soetusmaksumuses, lähtuvalt tõenäoliselt laekuvatest summadest. Sealjuures hinnatakse iga kliendi laekumata arveid eraldi, arvestades taeadaolevat informatsiooni kliendi maksevõime kohta. Nõuded hinnatakse bilansis alla tõenäoliselt laekuva summani ning allahindlus kajastatakse aruandeperioodi kuludes. Aruandeperioodil laekunud, eelnevalt kuludesse kantud nõuded kajastatakse ebatõenäoliste nõuete summa korrigeerimisena ja kulu vähendusena

aruandeperioodi kasumiaruandes. Lootusetud nõuded kantakse bilansist välja.

Varud

Varud (tooraine ja materjal, kaubad müügiks) võetakse arvele soetusmaksumuses, mis koosneb ostukuludest, tootmiskuludest ja muudest otsestest kuludest, mis on vajalikud varude viimiseks nende olemasolevasse asukohta ja seisundisse või neto realiseerimisväärtuses, sõltuvalt sellest, kumb on madalam. Varude kuludes kajastamisel ja varude bilansilise väärtuse arvutamisel kasutatakse kaalutud keskmise meetodit.

Samuti kajastatakse varudena RTJ 7 alusel põllumajanduslikku toodangut õiglases väärtuses. Valmistoodang (omatoodetud sperma) ja põllumajanduslik toodang (omatoodetud söödad) on arvele võetud õiglases väärtuses, millest on maha arvatud hinnangulised müügikulutused. Põllumajandustoodangu õiglase väärtuse määramisel lähtutakse selle määramise ajal Eesti Vabariigis sarnase kvaliteediga toodangule kehtivatest turuhindadest (omatoodetud söödad). Veiste sperma väärtuse määramisel lähtutakse arvestuslikust turuhinnast sõltuvalt sperma tootmise eripärast.

Bioloogilised varad

Bioloogilised varad kajastatakse bilansis eraldi kirjetel, kas põhivara või käibevara rühmas. Käibevarana kajastatakse sellist bioloogilist vara, mis realiseeritakse ettevõtte tavapärase äriotsuse käigus. Üldjuhul kajastatakse tarbitavaid varasid käibevaradena ja tootvaid varasid põhivaradena. Tarbitavateks varadeks on müügieesmärgil hoitavad bioloogilised varad. Bioloogilise põhivarana kajastatakse aruannetes põhikarja pulle ja noorpulle, bioloogilise käibevarana müügiotol loomi kogumiskeskuses.

Võttes aluseks RTJ 7 kajastatakse bioloogiline vara nii esmasel arvelevõtmisel kui ka järgnevatel bilansipäevadel nende õiglases väärtuses, millest on maha arvatud hinnangulised müügikulutused. Õiglase väärtus on summa, mille eest on teadlike, huvitatud ja mitteseotud poolte vahelises tehingus võimalik vahetada vara või arveldada kohustist. Bioloogilise vara esmasest arvelevõtmisest ja hilisemast õiglase väärtuse muutusest tulenevaid kasumeid ja kahjumeid kajastatakse aruandeperioodi kasumiaruandes. Bioloogilise vara õiglast väärtust hindab juhatus, lähtudes eelkõige turuhindadest, arvestades sealjuures bioloogilise vara vanust ja kvaliteeti.

Kinnisvarainvesteeringud

Kinnisvarainvesteering on kinnisvaraobjekt (maa või hoone (või osa hoonest) või mõlemad), mida ettevõtte hoiab eelkõige renditulu teenimise, väärtuse kasvu või mõlemal eesmärgil, mitte aga kasutamiseks toodete või teenuste tootmisel, halduseesmärkidel või müügiks tavapärase äritegevuse käigus.

Ettevõtte võib kasutada mingit osa kinnisvaraobjektist enda äritegevuses ning mingit osa renditulu teenimise eesmärgil. Nende osade üle peetakse eraldi arvestust: enda majandustegevuses kasutatavat osa kajastatakse kui materiaalsel põhivara ning väljarenditavat osa kui kinnisvarainvesteeringut.

Kinnisvarainvesteering võetakse bilansis algselt arvele tema soetusmaksumuses, mis sisaldab ka soetamisega otseselt seotud kulutusi. Soetusmaksumuse meetodi rakendamisel kajastatakse kinnisvarainvesteeringut analoogiliselt põhivaraga, see tähendab soetusmaksumuses, millest on arvatud akumulereeritud kulum ja võimalikud allahindlused väärtuse langusest.

Kinnisvarainvesteeringuna on bilansis kajastatud see osa Märja kontorihoonest, mis on välja renditud.

Materiaalsed ja immateriaalsed põhivarad

Materiaalseks põhivaraks loetakse ettevõtte enda majandustegevuses kasutatavaid varasid kasuliku tööeaga üle ühe aasta ja maksumusega üle 3000 euro. Materiaalsed põhivarad võetakse algselt arvele soetusmaksumuses, mis koosneb ostuhinnast ja kasutuselevõttu võimaldavatest väljaminekutest. Väheolulise maksumusega varaobjektid kantakse kasutusele võtmise hetkel täielikult kulusse ja nende kohta peetakse arvestust bilansiväliselt.

Põhivara parendustega seotud kulutused lisatakse põhivara soetusmaksumusele ainult juhul, kui need vastavad materiaalse põhivara mõistele ja vara bilansis kajastamise kriteeriumile. Põhivara remondi- ja hoolduskulud, mis tehakse eesmärgiga säilitada vara esialgset taset, kajastatakse nende kulude tekkimisel aruandeperioodi kuludes.

Põhivarasid kajastatakse bilansis soetusmaksumuses, millest on maha arvatud akumulereeritud kulum. Ettevõtte kasutab materiaalse põhivara amortiseerumisel lineaarset meetodit. Materiaalsele põhivarale määratud amortisatsiooninormid vaadatakse üle, kui on ilmnenud asjaolusid, mis võivad oluliselt muuta põhivara kasulikkust eluiga. Hinnangute muutuste mõju kajastub aruandeperioodis ja järgnevatel perioodides.

Maad ei amortiseerita.

Materiaalse põhivara bilansilise väärtuse võimalikku langust kontrollitakse juhtudel, kui mingid sündmused või asjaolude muutumine näitavad, et vara kaetav väärtus võib olla langenud alla tema bilansilise väärtuse. Kui sellised asjaolud on olemas, viib kontsern läbi vara kaetava väärtuse hindamise. Kui hinnanguline kaetav väärtus on väiksem kui bilansiline väärtus, siis hinnatakse see vara või raha genereeriva üksuse moodustavad varad alla kuni kaetava väärtuseni, milleks on kas sellest varast tulevikus saadavate rahavoogude nüüdisväärtus (ehk kasutusväärtus) või selle vara õiglase väärtus, mida on vähendatud müügikulutustega, olenevalt kumb on kõrgem. Vara õiglase väärtuse määramisel kasutatakse vajadusel kontserniväliste ekspertide abi. Allahindlus kajastatakse aruandeperioodi kuluna kasumiaruande samal real põhivara põhivara amortisatsioon ja väärtuse langus. Kui hiljem vara kaetav väärtus on tõusnud üle vara bilansilise väärtuse, siis allahindlus tühistatakse ja suurendatakse vara bilansilist väärtust, kuid mitte suurema summani, kui bilansilise väärtuseni, mis varal oleks, kui allahindlust ei oleks tehtud. vara allahindluse tühistamine kajastatakse kasumiaruandes samal real, kus kajastati ka varasem allahindlus.

Põhivarade arvelevõtmise alampiir 3000 eurot

Kasulik eluiga põhivara gruppide lõikes (aastates)

Põhivara grupi nimi	Kasulik eluiga
Ehitised	50 aastat
Rajatised	15 aastat
Masinad ja seadmed	5-15 aastat
Muu inventar	10 aastat

Rendid

Kapitalirendiks loetakse rendisuhet, mille puhul kõik olulised vara omandiga seotud riskid ja hüved kanduvad üle rentnikule. Ülejäänud lepinguid käsitletakse kasutusrendina.

Kapitalirendi tingimustel renditud põhivara kajastatakse rendi jõustumise hetkel bilansis põhivarana ja kohustusena vara õiglase väärtuse summas. Rendileandjale makstavad renditasud jagunevad põhiosa tagasimakseteks ja finantskuluks. Finantskulu jaotub kogu rendiperioodile. Kasutusrendimaksud kajastatakse rendiperioodi jooksul lineaarselt kasumiaruandes kuluna.

Finantskohustised

Kõik finantskohustised (võlad tarnijatele, muud lühi- ja pikaajalised võlakohustised) võetakse algselt arvele nende soetusmaksumuses, milleks on makstava tasu õiglane väärtus. Algne soetusmaksumus sisaldab ka kõiki soetamisega otseselt kaasnevaid kulutusi. Edasine kajastamine toimub korrigeeritud soetusmaksumuse meetodil.

Lühiajaliste finantskohustiste korrigeeritud soetusmaksumus on üldjuhul võrdne nende nominaalväärtusega, mistõttu lühiajalisi finantskohustisi kajastatakse bilansis maksmisele kuuluvas summas.

Sihtfinantseerimine

Ettevõtte on lähtunud varade sihtfinantseerimise kajastamisel netomeetodist.

Põhivarade sihtfinantseerimisel võetakse soetatud vara bilansis arvele tema soetusmaksumuses, millest on maha arvatud saadud vara sihtfinantseerimise summad.

Tegevuskulude sihtfinantseerimine kajastatakse tuluna siis, kui sihtfinantseerimisega seotud sisulised tingimused on täidetud. Saadud põllumajandustoetusi kajastatakse tuluna nende laekumise perioodil.

Tulud

Tulu kaupade ja teenuste müügist kajastatakse siis, kui kõik olulised omandiga seotud riskid ja hüved on läinud ostjale ning müügitulu ja tehinguga seotud kulutusi on võimalik usaldusväärselt mõõta.

Tulu teenuse müügist kajastatakse teenuse osutamise järel, või kui teenus osutatakse pikema ajaperioodi jooksul, siis lähtudes valmidusastme meetodist.

Intressitulu kajastatakse tuluna siis, kui tulu laekumine on tõenäoline ja tulu suurus on võimalik usaldusväärselt mõõta.

Pullide müügihind sõltub looma vanusest, sperma tootmisest ning geneetilistest väärtustest. Omandi üleminek loomade müügil toimub PRIA loomade registri kande alusel.

Kulud

Kuludena kajastatakse kõik jooksva aasta jooksul tehtud kulud, mis on vajalikud tulu saamiseks.

Maksustamine

Vastavalt kehtivale seadusandlusele Eestis ettevõtte kasumit ei maksustata, mistõttu ei eksisteeri ka edasilükkunud tulumaksu nõudeid ega kohustisi. Kasumi asemel maksustatakse Eestis jaotamata kasumist väljamakstavaid dividende maksumääraga 22/78 (01.01.2025) netodividendidena väljamakstud summalt. Dividendide väljamaksmisega kaasnevat ettevõtte tulumaksu kajastatakse kasumiaruandes tulumaksukuluna samal perioodil kui dividendid välja kuulutatakse, sõltumata sellest, millise perioodi eest need on välja kuulutatud või millal need tegelikult välja makstakse.

Seotud osapooled

Osapooled on seotud, kui ühel osapoolel on kontroll teise osapoole üle või oluline mõju teise osapoole äriolude otsustele.

Eesti Tõuloomakasvatajate Ühistu käsitleb seotud osapooltena:

sidusettevõtet OÜ BioCC

tegev- ja kõrgemat juhtkonda ja nendega seotud ettevõtteid

tegev- ja kõrgemasse juhtkonda kuuluvate isikute lähisugulasi ning nendega seotud ettevõtteid.

Lisa 2 Raha

(eurodes)

	31.12.2025	31.12.2024
Sularaha kassas	1 972	2 846
Arvelduskontod	350 953	140 041
Kokku raha	352 925	142 887

Lisa 3 Nõuded ja ettemaksed (eurodes)

	31.12.2025	Jaotus järelejäänud tähtaja järgi		Lisa nr
		12 kuu jooksul	1 - 5 aasta jooksul	
Nõuded ostjate vastu	681 477	681 477		
Ostjatelt laekumata arved	771 084	771 084		4
Ebatõenäoliselt laekuvad nõuded	-89 607	-89 607		4
Nõuded seotud osapoolte vastu	48 751	48 751		4, 27
Maksude ettemaksed ja tagasinõuded	556 631	556 631		6
Laenuõuded	61 597	8 209	53 388	
Muud nõuded	835 922	835 922		17
Viitlaekumised	835 922	835 922		
Ettemaksed	1 698	1 698		
Tulevaste perioodide kulud	1 698	1 698		
Liikmemaksu nõuded	421	421		
Kokku nõuded ja ettemaksed	2 186 497	2 133 109	53 388	
	31.12.2024	Jaotus järelejäänud tähtaja järgi		Lisa nr
		12 kuu jooksul	1 - 5 aasta jooksul	
Nõuded ostjate vastu	1 222 667	1 222 667		
Ostjatelt laekumata arved	1 274 019	1 274 019		4
Ebatõenäoliselt laekuvad nõuded	-51 352	-51 352		4
Nõuded seotud osapoolte vastu	25 254	25 254		4, 27
Maksude ettemaksed ja tagasinõuded	443 117	443 117		6
Muud nõuded	614 945	614 945		17
Viitlaekumised	614 945	614 945		
Ettemaksed	4 033	4 033		
Tulevaste perioodide kulud	1 013	1 013		
Muud makstud ettemaksed	3 020	3 020		
Liikmemaksu nõuded	661	661		
Kokku nõuded ja ettemaksed	2 310 677	2 310 677		

Viitlaekumisena 2025.a. eest on kajastatud PRIA-lt laekumata tõearetustoetus, 2023-2027 loomatauditõrje programmi rakendamise toetus, suu-ja sõrataudi erakorraline investeeringutoetus, EIS Embrüolabor projekti toetus.

2024.aastal oli viitlaekumistena kajastatud PRIA-lt laekumata tõuaretustoetus ja laekumata 2023-2027 loomatauditõrje programmi rakendamise toetus.

Laenuõude tagasimaksetähtaeg on 15.04.2032.a., intress 3,5% aastas.

Lisa 4 Nõuded ostjate vastu

(eurodes)

	31.12.2025	31.12.2024	Lisa nr
Ostjatelt laekumata arved	819 835	1 299 273	
Ostjatelt laekumata nõuded	771 084	1 274 019	3
Nõuded seotud osapoolte vastu	48 751	25 254	3, 27
Ebatõenäoliselt laekuvad nõuded	-89 607	-51 352	3
Kokku nõuded ostjate vastu	730 228	1 247 921	

Lisa 5 Varud

(eurodes)

	31.12.2025	31.12.2024
Tooraine ja materjal	103 357	68 805
ostusöödad	67 886	29 605
seemenduse abivahendid	31 081	35 494
lämmastik	3 262	2 448
Kütus	1 128	1 258
Valmistoodang	609 732	1 327 500
Veisesperma	609 732	1 327 500
Müügiks ostetud kaubad	998 548	926 372
ostetud sperma ja embrüod	987 000	922 885
Mitmesugused kaubad müügiks	11 548	3 487
Ettemaksed varude eest	18 040	0
Ettemaks embrüote eest	18 040	0
Põllumajanduslik toodang	57 870	94 507
Kokku varud	1 787 547	2 417 184

Lisa 6 Maksude ettemaksed ja maksuvõlad

(eurodes)

	31.12.2025		31.12.2024	
	Ettemaks	Maksuvõlg	Ettemaks	Maksuvõlg
Käibemaks	248 578		213 141	
Üksikisiku tulumaks		46 609		44 676
Erisoodustuse tulumaks		463		186
Sotsiaalmaks		77 790		72 782
Kohustuslik kogumispension		2 656		2 095
Töötuskindlustusmaksed		4 677		4 289
Muud maksude ettemaksed ja maksuvõlad		38		38
Ettemaksukonto jääk	308 053		229 976	
Kokku maksude ettemaksed ja maksuvõlad	556 631	132 233	443 117	124 066

Lisa 7 Investeeringud tütar- ja sidusettevõtjatesse

(eurodes)

	31.12.2025	31.12.2024	Lisa nr
Sidusettevõtjate aktsiad ja osad	118 915	117 981	8
Kokku investeeringud tütar- ja sidusettevõtjatesse	118 915	117 981	

Lisa 8 Sidusettevõtjate aktsiad ja osad

(eurodes)

Sidusettevõtjate aktsiad ja osad, üldine informatsioon: 2025					
Sidusettevõtja registrikood	Sidusettevõtja nimetus	Asukohamaa	Põhitegevusala	Osaluse määr (%)	
				31.12.2024	31.12.2025
11077336	BioCC OÜ		teadus- ja arendustöö	22.60	22.60

Sidusettevõtjate aktsiad ja osad, detailne informatsioon			
Sidusettevõtja nimetus	31.12.2024	Kasum(kahjum) kapitaliosaluse meetodil	31.12.2025
BioCC OÜ	117 981	934	118 915
Kokku sidusettevõtjate aktsiad ja osad	117 981	934	118 915

Lisa 9 Pikaajalised finantsinvesteeringud

(eurodes)

		Kokku
	Aktsiad ja osad	
31.12.2023	30 000	30 000
31.12.2024	30 000	30 000
Kokku		
	Aktsiad ja osad	
31.12.2024	30 000	30 000
31.12.2025	30 000	30 000

Lisa 10 Kinnisvarainvesteeringud

(eurodes)

Soetusmaksumuse meetod		
	Ehitised	Kokku
31.12.2023		
Soetusmaksumus	195 633	195 633
Akumuleeritud kulum	-37 117	-37 117
Jääkmaksumus	158 516	158 516
Ostud ja parendused	4 494	4 494
Amortisatsioonikulu	-2 373	-2 373
Allahindlused väärtuse languse tõttu	-728	-728
Muud muutused	728	728
31.12.2024		
Soetusmaksumus	199 399	199 399
Akumuleeritud kulum	-38 762	-38 762
Jääkmaksumus	160 637	160 637
Amortisatsioonikulu	-3 988	-3 988
31.12.2025		
Soetusmaksumus	199 399	199 399
Akumuleeritud kulum	-42 750	-42 750
Jääkmaksumus	156 649	156 649

	2025	2024
Kinnisvarainvesteeringutelt teenitud renditulu	71 156	71 228
Kinnisvarainvesteeringute otsesed haldamiskulud	26 623	28 498

Lisa 11 Materiaalsed põhivarad

(eurodes)

								Kokku
	Maa	Ehitised				Masinad ja seadmed	Muud materiaalsed põhivarad	
			Transpordivahendid	Arvutid ja arvutisüsteemid	Muud masinad ja seadmed			
31.12.2023								
Soetusmaksumus	113 217	3 694 496	693 626	28 675	1 157 272	1 879 573	237 367	5 924 653
Akumuleeritud kulum		-1 306 099	-490 454	-26 698	-610 652	-1 127 804	-170 317	-2 604 220
Jääkmaksumus	113 217	2 388 397	203 172	1 977	546 620	751 769	67 050	3 320 433
Ostud ja parendused		7 860	67 051		30 548	97 599		105 459
Uute ehitiste ost, uusehitus, parendused		7 860						7 860
Muud ostud ja parendused			67 051		30 548	97 599		97 599
Amortisatsioonikulu		-98 673	-68 058	-1 977	-55 159	-125 194	-17 909	-241 776
Allahindlused väärtuse languse tõttu		-1 273						-1 273
Muud muutused		1 273						1 273
31.12.2024								
Soetusmaksumus	113 217	3 701 084	732 635	28 675	1 187 821	1 949 131	237 367	6 000 799
Akumuleeritud kulum		-1 403 500	-530 470	-28 675	-665 812	-1 224 957	-188 226	-2 816 683
Jääkmaksumus	113 217	2 297 584	202 165	0	522 009	724 174	49 141	3 184 116
Ostud ja parendused			51 001	8 194	176 338	235 533	9 900	245 433
Muud ostud ja parendused			51 001	8 194	176 338	235 533	9 900	245 433
Amortisatsioonikulu		-94 702	-74 551	-2 458	-57 601	-134 610	-17 327	-246 639
31.12.2025								
Soetusmaksumus	113 217	3 701 084	772 805	36 869	1 364 159	2 173 833	247 267	6 235 401
Akumuleeritud kulum		-1 498 202	-594 190	-31 133	-723 413	-1 348 736	-205 553	-3 052 491
Jääkmaksumus	113 217	2 202 882	178 615	5 736	640 746	825 097	41 714	3 182 910

Müüdnud materiaalsed põhivarad müügihinnas

	2025	2024
Masinad ja seadmed	17 200	8 279
Transpordivahendid	17 200	8 279
Kokku	17 200	8 279

Märja kontorihoone väljarenditav osa on kajastatud kinnisvarainvesteeringuna. Vt. lisa 10.

Lisa 12 Bioloogilised varad

(eurodes)

Õiglase väärtuse meetod

Käibevarad		Kokku
	Loomsed varad	
31.12.2023	566 300	566 300
Kasum (kahjum) õiglase väärtuse muutusest	-55 532	-55 532
Soetused	162 509	162 509
Müügid	-630 800	-630 800
Juurdekasvust tingitud väärtuse suurenemine	255 363	255 363
31.12.2024	297 840	297 840
Kasum (kahjum) õiglase väärtuse muutusest	-86 658	-86 658
Soetused	599 934	599 934
Müügid	-312 900	-312 900
Juurdekasvust tingitud väärtuse suurenemine	207 884	207 884
Muud muutused	-22 000	-22 000
31.12.2025	684 100	684 100
Põhivarad		
		Kokku
	Loomsed varad	
31.12.2023	201 000	201 000
Kasum (kahjum) õiglase väärtuse muutusest	-60 638	-60 638
Soetused	82 500	82 500
Müügid	-33 000	-33 000
Juurdekasvust tingitud väärtuse suurenemine	11 138	11 138
Muud muutused	-6 000	-6 000
31.12.2024	195 000	195 000
Kasum (kahjum) õiglase väärtuse muutusest	-40 461	-40 461
Soetused	70 716	70 716
Müügid	-54 000	-54 000
Juurdekasvust tingitud väärtuse suurenemine	8 745	8 745
Muud muutused	-9 000	-9 000
31.12.2025	171 000	171 000
Müüdnud bioloogilised varad põhivarade müügihindades		
	2025	2024
Loomsed varad	57 990	23 311

Kokku	57 990	23 311
--------------	---------------	---------------

Ettevõtte lautades oli seisuga 31.12.2025 hoiul teiste ettevõtete loomi Keava pullilaudas 65 looma (31.12.2024: 61 looma).

Bioloogiliste varade hindamisel on kasutatud varasemaid praktikaid. Hindamisel on arvestatud loomade vanuselist koosseisu, nende geneetilist potentsiaali ja puhtatõulisuse näitajaid, samuti turunõudlust ja hetkel kehtivaid ostu-müügi hindasid.

Lisa 13 Kapitalirent (eurodes)

Aruandekohustuslane kui rentnik

	31.12.2025	Jaotus järelejäänud tähtaja järgi		Intressimäär	Lõpptähtaeg
		12 kuu jooksul	1 - 5 aasta jooksul		
Autod ja traktorid	459 915	159 759	300 156	kuni 6 kuu euribor + 1,14 kuni 2,39	2026 kuni 2030
Kapitalirendikohustised kokku	459 915	159 759	300 156		
	31.12.2024	Jaotus järelejäänud tähtaja järgi		Intressimäär	Lõpptähtaeg
		12 kuu jooksul	1 - 5 aasta jooksul		
Autod ja traktorid	366 409	85 790	280 619	kuni 6 kuu euribor + 1,14 kuni 2,49	2025 kuni 2029
Kapitalirendikohustised kokku	366 409	85 790	280 619		

Renditud varade bilansiline jääkmaksumus		
	31.12.2025	31.12.2024
Masinad ja seadmed	586 721	461 159
Kokku	586 721	461 159

Lisa 14 Võlad ja ettemaksed (eurodes)

	31.12.2025	12 kuu jooksul	Lisa nr
Võlad tarnijatele	749 032	749 032	
Võlad töövõtjatele	106 832	106 832	15
Võlad seotud osapooltele	42 481	42 481	27
Maksuvõlad	132 233	132 233	6
Saadud ettemaksed	8 089	8 089	
Tulevaste perioodide tulud	8 089	8 089	
Kokku võlad ja ettemaksed	1 038 667	1 038 667	

	31.12.2024	12 kuu jooksul	Lisa nr
Võlad tarnijatele	976 216	976 216	
Võlad töövõtjatele	97 601	97 601	15
Võlad seotud osapooltele	127 238	127 238	27
Maksuvõlad	124 066	124 066	6
Saadud ettemaksed	60 415	60 415	
Tulevaste perioodide tulud	60 415	60 415	
Kokku võlad ja ettemaksed	1 385 536	1 385 536	

Lisa 15 Võlad töövõtjatele (eurodes)

	31.12.2025	31.12.2024
Töötasude kohustis	66 864	59 273
Puhkusetasude kohustis	39 968	38 328
Kokku võlad töövõtjatele	106 832	97 601

Lisa 16 Tingimuslikud kohustised ja varad (eurodes)

	31.12.2025	31.12.2024
Tingimuslikud kohustised		
Võimalikud dividendid	5 478 609	5 425 896
Tulumaksukohustis võimalikelt dividendidelt	1 545 248	1 530 381
Kokku tingimuslikud kohustised	7 023 857	6 956 277

Ühistu liikmetele makstakse dividende juhatause ja nõukogu ettepanekul vastavalt üldkoosoleku otsusele, kas vastavalt liikme osamaksu suurusele või liikme osalemisele Ühistu tegevuses.

Maksuhalduril on õigus kontrollida ettevõtte maksuarvestust kuni 5 aasta jooksul alates maksudeklaratsioonide esitamise tähtajast ning vigade tuvastamisel määrata täiendav maksusumma, intressid ja trahv. Juhtkonna hinnangul ei ole teada asjaolusid, mis viiksid oluliste maksusummade määramisele võimaliku maksurevisjoni käigus.

Lisa 17 Sihtfinantseerimine

(eurodes)

	31.12.2023	Laekunud	Kajastatud kasumiaruandes	31.12.2024	Lisa nr
	Nõuded			Nõuded	
Sihtfinantseerimine tegevuskuludeks					
Tõuaretustoetus	430 871	1 571 254	1 546 437	406 054	
PRIA koostööprojektid	50 580	99 049	257 360	208 891	
Toetused		44 890	44 890		
Kokku sihtfinantseerimine tegevuskuludeks	481 451	1 715 193	1 848 687	614 945	20
Kokku sihtfinantseerimine	481 451	1 715 193	1 848 687	614 945	3
	31.12.2024	Laekunud	Kajastatud kasumiaruandes	31.12.2025	Lisa nr
	Nõuded			Nõuded	
Sihtfinantseerimine tegevuskuludeks					
Tõuaretustoetus	406 054	1 276 806	1 383 665	512 913	
PRIA koostööprojektid	208 891	1 927 275	1 992 817	274 443	
Toetused		41 845	45 942	4 107	
EIS projekt		115 660	160 119	44 459	
Kokku sihtfinantseerimine tegevuskuludeks	614 945	3 361 586	3 582 543	835 922	20
Kokku sihtfinantseerimine	614 945	3 361 586	3 582 543	835 922	3

Lisa 18 Osakapital

(eurodes)

	31.12.2025	31.12.2024
Osakapital	61 729	61 729

Lisa 19 Müügitulu

(eurodes)

	2025	2024
Müügitulu geograafiliste piirkondade lõikes		
Müük Euroopa Liidu riikidele		
Eesti	3 379 389	2 821 669
Läti	21 960	42 501
Leedu	136 912	2 800
Poola	2 370 440	2 729 510
Austria	389 093	0
Malta	584 323	83 673
Slovakkia	417 300	0
Horvaatia	194 293	222 802
Bulgaaria	0	937 950
Rootsi	485	0
Ungari	0	109 215
Müük Euroopa Liidu riikidele, kokku	7 494 195	6 950 120
Müük väljapoole Euroopa Liidu riike		
Türgi	1 566 469	3 651 510
Usbekistan	201 300	2 210 767
Gruusia	364 440	1 214 995
Aserbaidžaan	5 953 290	1 482 440
Ukraina	70 225	0
Makedoonia	0	183 600
Müük väljapoole Euroopa Liidu riike, kokku	8 155 724	8 743 312
Kokku müügitulu	15 649 919	15 693 432
Müügitulu tegevusalade lõikes		
Veiste sperma müük	2 027 925	2 035 324
Loomade müük	13 005 166	13 213 814
Seemendusteenuste ja materjalide müük	126 945	120 876
Tõuaretusalaste teenuste müük	181 892	136 022
Muude teenuste müük	307 991	187 396
Kokku müügitulu	15 649 919	15 693 432

Lisa 20 Muud äritulud

(eurodes)

	2025	2024	Lisa nr
Kasum materiaalseste põhivarade müügist	17 200	8 279	
Tulu sihtfinantseerimisest	3 582 543	1 848 687	17
Liikmemaksud	29 366	29 879	
Kindlustushüvitised	3 191	0	
Lootusetu võla laekumine	0	0	
Muud	16 930	2 012	
Kokku muud äritulud	3 649 230	1 888 857	

Lisa 21 Kaubad, toore, materjal ja teenused

(eurodes)

	2025	2024
Tooraine ja materjal	1 854 762	1 116 700
Varude allahindlus ja mahakandmine	4 188	446 199
Müügi eesmärgil ostetud kaubad	10 706 134	11 220 705
Müügi eesmärgil ostetud teenused	3 629 570	2 506 686
Kokku kaubad, toore, materjal ja teenused	16 194 654	15 290 290

Lisa 22 Mitmesugused tegevuskulud

(eurodes)

	2025	2024
Maarent	2 715	3 122
Üür ja rent	19 625	23 809
Energia	196 912	202 751
Elektrienergia	73 154	73 922
Soojusenergia	44 407	46 013
Kütus	79 351	82 816
Mitmesugused bürookulud	31 778	42 604
Lähetuskulud	161 607	70 341
Koolituskulud	17 477	43 662
Riiklikud ja kohalikud maksud	7 738	1 160
Kulu ebatöenäoliselt laekuvatest nõuetest	38 255	-13 499
Kindlustusmaksed	19 978	3 743
Jooksev remont	160 660	153 922
Mitmesugused teenused	150 506	157 814
Esinduskulud	27 646	40 539
Kokku mitmesugused tegevuskulud	834 897	729 968

Lisa 23 Tööjõukulud

(eurodes)

	2025	2024
Palgakulu	1 140 907	1 071 272
Sotsiaalmaksud	389 773	363 174
Erisoodustuste kulu	10 765	4 344
Kokku tööjõukulud	1 541 445	1 438 790
Töötajate keskmine arv taandatuna täistööajale	41	40
Keskmine töötajate arv töötamise liikide kaupa:		
Töölepingu alusel töötav isik	40	42
Juriidilise isiku juhtimis- või kontrollorgani liige	1	1

Lisa 24 Kasum (kahjum) sidusettevõtjatelt

(eurodes)

	2025	2024
Finantstulud ja -kulud sidusettevõtjate aktsiatelt ja osadelt	934	410
Kasum kapitaliosaluse meetodil	934	410
Kokku kasum (kahjum) sidusettevõtjatelt	934	410

Lisa 25 Intressikulud

(eurodes)

	2025	2024
Intressikulu kapitalirendilt	15 689	21 086
Kokku intressikulud	15 689	21 086

Lisa 26 Intressitulud

(eurodes)

	2025	2024
Intressitulu hoiustelt	782	4 958
Muud intressitulud	350	0
Kokku intressitulud	1 132	4 958

Lisa 27 Seotud osapooled

(eurodes)

Saldod seotud osapooltega rühmade lõikes

LÜHIAJALISED	31.12.2025	31.12.2024	Lisa nr
--------------	------------	------------	---------

Nõuded ja ettemaksud			
Olulise osalusega juriidilisest isikust omanikud ning nende valitseva või olulise mõju all olevad ettevõtjad	48 751	25 254	3
Kokku nõuded ja ettemaksud	48 751	25 254	
Võlad ja ettemaksud			
Sidusettevõtjad	1 240	1 220	
Olulise osalusega juriidilisest isikust omanikud ning nende valitseva või olulise mõju all olevad ettevõtjad	41 241	126 018	
Kokku võlad ja ettemaksud	42 481	127 238	6

MÜÜDUD	2025		2024	
	Kaubad	Teenused	Kaubad	Teenused
Tegev- ja kõrgem juhtkond ning olulise osalusega eraisikust omanikud ning nende valitseva või olulise mõju all olevad ettevõtjad	324		127	
Olulise osalusega juriidilisest isikust omanikud ning nende valitseva või olulise mõju all olevad ettevõtjad	509 799		359 551	
Kokku müüdnud	510 123		359 678	

OSTETUD	2025		2024	
	Kaubad	Teenused	Kaubad	Teenused
Sidusettevõtjad		14 000	0	12 000
Tegev- ja kõrgem juhtkond ning olulise osalusega eraisikust omanikud ning nende valitseva või olulise mõju all olevad ettevõtjad	15 024		8 493	
Olulise osalusega juriidilisest isikust omanikud ning nende valitseva või olulise mõju all olevad ettevõtjad	849 651		998 189	
Kokku ostetud	864 675	14 000	1 006 682	12 000

Tegev- ja kõrgemale juhtkonnale arvestatud tasud ja muud olulised soodustused		
	2025	2024
Arvestatud tasu	115 095	116 600

Lisa 28 Sündmused pärast aruandekuupäeva

Ettevõtte tegevust oluliselt mõjutavaid sündmusi ei ole toimunud. Tegevuse jätkuvus ei ole ohus.